

META ARCHITECTUURBUREAU

FLEXIBEL duurt het langst

Vlakbij de Deurnse *Unitaswijk*, de beschermde en kleurrijke tuinwijk vol prachtig gerenoveerde rijhuizen met voortuintjes, staat een opmerkelijke hoekwoning ontworpen door het Antwerpse *Meta Architectuurbureau*.

Een klomp klei waar een paar happen zijn uitgehaald of een wokkel, noemt *Meta*-vennoot en bewoner *Eric Soors* zijn ontraditionele huis graag. Net als de andere realisaties van *Meta* straalt de bakstenen constructie compactheid en massiviteit uit, terwijl de vele vensters tot op vloerniveau het toch een doordringbare dimensie verlenen. Flexibiliteit en duurzaamheid lopen als een rode draad doorheen het hele ontwerp.

tekst Caroline De Ruyck fotografie Verne

026

Achter de leefruimte op de eerste verdieping situeert zich een ruim terras in cederhout, dat bij mooi weer een verlengde van het interieur wordt. Langs de zijkanten plaatste Soors lange balkvormige banken in hetzelfde hout, die de overgang verbergen tussen de twee verschillende soorten gevelstenen van de burens. „Het geheel ziet er zo wat esthetischer uit“, zegt de architect. „Bovendien kunnen we de zitvlakken van de banken openklappen en er allerlei spullen in opbergen.“

Voor het ontwerp van de volledig open keuken klopte architect Soors aan bij Toon Heydrickx en Christa Dewachter van het interieurbureau LAB, die geregeld met Meta samenwerken. Alle kasten werden op maat gemaakt in betonplex, een materiaal dat normaliter wordt gebruikt als bekisting in de ruwbouw. „Voor wie met interieur en architectuur bezig is, is het altijd boeiend een materiaal uit zijn context te rukken en er op een onverwachte locatie iets nieuws mee te proberen“, legt Eric Soors uit. In de sterke multiplexplaten uit grenenhout zijn de nerven goed zichtbaar. „Alsof er leven in zit“, zegt Soors.

2

Volgens de stedenbouwkundige voorschriften moest Soors' woning aansluiten op twee verschillende kroonlijsthoogten: zeven meter in de ene straat, en achtenhalf meter in de andere. De Meta-architecten concipiëerden het gebouw zodanig dat beide lijnen erin zouden convergeren. „Waar het moest, hebben we er *happen uitgehaald*”, zegt Eric Soors.

°MANIFEST

Meer dan tien jaar geleden gaven de drie META-vennoten – architecten *Eric Soors*, *Niklaas Deboutte* en *Bart Biermans* – in hun *Metamanifest* gestalte aan hun eigenzinnige visie op bouwkunst. De architectuur die de drie Antwerpse creatievelingen realiseren vertelt keer op keer een nieuw maar toch gelijkaardig verhaal over ontwerpen: META focust op het bouwproces – en daarmee verbonden het leerproces – in plaats van op de esthetiek van het eindresultaat. Op het vlak van afwerking vertaalt deze filosofie zich in het **ruwbouw is afbouw**-principe: zowel in als uit laat META de materialen voor zich spreken. „We stoppen niets weg, alles in en aan het gebouw mag gerust gezien worden. Uiteraard heeft deze aanpak zijn consequenties tijdens de ruwbouwfase: met de aannemer en de metselaar moeten we als architect veel ingrijpender afspraken maken, omdat de gebruikte materialen achteraf niet meer worden bezet. Dat vergt veel energie, maar door zowel binnen als buiten voor die ruwere afwerking te kiezen, kunnen we eerlijk, handig én tegen een interessante prijs bouwen. Bij ons betaal je niet meer voor minder, zoals bij minimalistische architectuur wel eens het geval is”, legt *Eric Soors* uit.

°VREEMD STUKJE GROND

De halfvrijstaande hoekwoning die *Eric Soors* voor zichzelf en zijn gezin bedacht, bevindt zich op een vreemd stukje grond in de bebouwde kom van Deurne. „De oriëntatie en de prijs waren ideaal, maar aan die prijs hingen weliswaar een paar **handicaps** vast”, herinnert de architect zich. „Zo lag de kroonlijsthoogte volgens de stedenbouwkundige voorschriften op zeven meter in de ene straat, en op achtenhalf meter in de andere. Het kwam er dus op aan het gebouw zodanig te concipiëren dat beide lijnen erin zouden convergeren. Vanuit dat uitgangspunt groeide het idee voor de bovenste verdieping, die wel uit het volume lijkt geplukt en er bovenop weer opgeplaatst. Eigenlijk hebben we hier en daar *happen* uit het huis gehaald, opdat het langs beide kanten zou aansluiten op de andere kroonlijsten in de straten. Een ander aspect was uiteraard de afwezigheid van een tuin. Vooraan hebben we wel een kleine voortuin van een viertal meter, maar dat is meer een buffer naar de straat dan wat anders. In het volume gingen we dus op zoek naar een buitenruimte. Die kwam er boven de garage. Logischerwijze bevinden de leefruimtes zich in het verlengde daarvan, op de eerste verdieping. Er tussenin zit een grote harmonicadeur, die bij mooi weer wagenwijd opengaat en van het terras een verlengde van het interieur maakt.”

Soors en zijn collega's realiseerden het plan door middel van een traditionele spouwmuurconstructie, met intern één dragende muur die in elke verdieping terugkeert. De ruimte eromheen konden ze vrij invullen, zodat de woning constructief bijzonder flexibel werd. „Alle slaapkamers en de badkamer op het gelijkvloers liggen strak gerangschikt volgens een raster: in se zijn het vijf modules, van elkaar afgescheiden met losse gyprocwanden. Een dergelijke werkwijze laat op termijn makkelijke en voordelige aanpassingen toe en zorgt ervoor dat een ontwerp langer meegaat”, aldus *Eric Soors*.

°ZONNEPANELEN

Ook het facet ecologie laste de architect in het ontwerp in, want ook dat draagt bij tot de duurzaamheid van een woning. „Steevast hebben we gekozen voor materialen die in eigen streek voor handen zijn en meestal op traditionele wijze werden geproduceerd”, zegt de architect. Aandacht ging ook naar goede isolatiewaarden én naar een milieuvriendelijke manier van verwarmen. Op het dak liet *Eric Soors* fotovoltaïsche zonnepanelen plaatsen, hét systeem van de toekomst dat de jaarlijkse elektriciteitsrekeningen gevoelig doet slinken. „Een aanzienlijke investering die gelukkig aardig wordt gesubsidieerd door de intercommunales en de gemeente”, aldus *Eric Soors*. „Zoiets doe je meer uit engagement dan uit puur winstbejag. Maar het besef dat we met z'n allen stilaan onze energiereserves aan het opsouperen zijn, was voor ons een valabel argument om voor deze methode te kiezen.” Tijdens een wedstrijd die *Electrabel* organiseerde onder de noemer *Energiezuinig wonen* viel *Soors'* huis onlangs in de prijzen. Maar niet alleen op dergelijke gespecialiseerde wedstrijden, maar ook bij zijn collega's scoort *Eric Soors* hoog met zijn sobere en ijzersterke woning. Drie jaar geleden sleepte hij met zijn ontwerp de eerste prijs in de wacht op de *Awards van de Belgische architectuur*, een initiatief van de *FAB* (Koninklijke Federatie der Architectenverenigingen van België).

2

Eric Soors van Meta Architectuurbureau trok zijn halfvrijstaande hoekwoning in de bebouwde kom van Deurne volledig op in milieuvriendelijke en duurzame materialen. De met de hand gebakken gevelstenen uit Denemarken vertonen het huis een bijzondere uitstraling: de verschillende kleurschakeringen - sommige stenen zijn knalrood, andere kakigroen - zorgen telkens voor een andere look, afhankelijk van hoe de zon erop invalt.

Meta focust op het bouwproces – en daarmee verbonden het leerproces - in plaats van op de esthetiek van het eindresultaat.

Zowel op het gelijkvloers als op de eerste etage verlenen de vele vensters tot op vloerniveau de massieve constructie toch een doordringbare dimensie. Alle dorpels en dekstenen werden uitgewerkt in zwart gekleurd beton.

In het interieur keert één houtsoort – Europese eik – overal terug. Voor de trappen, plinten en raamkasten werd massief eik gebruikt, de schappen langs de wanden werden vervaardigd uit fineereik op multiplex. In de living en de keuken werkte de architect met Boomse kerktegels, gebakken op traditionele wijze.

